

Vai Mežaparka Lielās estrādes jaunajā projektā izmantos koku?

KĀRLIS VASULIS |

Mežaparka Lielā estrāde uzskatāma par īpaši nozīmīgu kultūrvēsturisku būvi ne tikai Rīgas pilsētbūvniecības, bet arī visas Latvijas kontekstā. Tā jau 150 gadu ir Latvijas dziesmu svētku norises vieta. Līdz ar to šīs būves rekonstrukcijas projektam pelnīti tiek pievērsta pastiprināta sabiedrības un plašsaziņas līdzekļu uzmanība. Vietā ir arī jautājums, vai tās tapšanā tiek izmantots Latvijas svarīgākais būvniecības resurss – koks. Biedrības *Zaļās mājas* valdes loceklis Kristaps Ceplis norāda, ka Latvijā atrodas modernas *Cross Laminated Timber* (CLT) lielformāta koka celtniecības paneļu un lielizmēra liekti līmēto koka konstrukciju ražotnes, kuru radītos produktus varētu pastiprināti izmantot nozīmīgās kultūras, sporta un citās būvēs. Skandināvija jau labu laiku rāda piemēru, no koka būvējot estrādes, sporta halles un koncertzāles.

PAMATĪGS APJOMS

Būvniecības iepirkuma konkursā uzvarējusī pilnsabiedrība LNK, RERE norāda, ka estrādes celtniecībā tiks izmantoti 580 kubikmetri koka konstrukciju un estrādes telpu aprikojumā dota priekšroka vietējiem mēbeļu ražotājiem, kā arī telpās tiks izvietotas ozolkoka grīdas.

Nemot vērā projekta apmērus, būvniekiem jātiekt galā ar garu darbu sarakstu, ko labi raksturo nepieciešamais būvmateriālu daudzums. Piemēram, betonēšanas darbi lēšami 11 tūkstošu kubikmetru apmērā, koka konstrukciju apmērs mērāms 580 kubikmetros, bet metāla konstrukcijas kopā svērs 700 tonnu. Vienlaikus iecerēta meža pļavas labiekārtosana 22 tūkstošu kvadrātmetru platībā. Tiks izbūvētas 30 800 skatītāju sēdvietas. Skatītāju laukam tiek plānoti vieglas un vienkāršas konstrukcijas mobilie soli, kas dos iespēju estrādes operatoram organizēt skatītāju sēdvietas vai stāvvietas pēc nepieciešamības. Mobilās solu rindas tiek plānotas fiksētas, neizkustināmās rindās. Tā kā soli būs mobili, tiks nodrošināta zālienai sakopšana. Skatītāju lauka daļa uz betona pārseguma ir ieprojektēta kā zaļais jumts. Icerētais zālienai paklājs būs 15 tūkstoši kvadrātmetru. Arī koku un krūmu stādīšana sasniegas

būtiskus apmērus – šim mērķim paredzētas 5200 vienības. Pilnsabiedrības LNK, RERE pārstāvji žurnālam *Baltijas Koks* stāsta, ka projekts paredz maksimāli izmantot vietējos materiālus gan konstrukcijās, gan apdarē, gan arī iekārtās un mēbelēs, tādējādi netieši samazinot ietekmi uz vidi, proti, energijas patēriņā uz transportēšanu. Kā piemēru var minēt ozolkoka grīdu izbūvi vairumā objekta telpu, kā arī vietējo mēbeļu ražotāju piedāvājumu izmantošanu telpu apmēbelējumā. Lai šīs ieceres tiktu realizētas, objektā katru dienu vidēji strādā 140 līdz 150 kvalificētu būvniecības speciālistu. Šobrīd esošā svētku estrādes teritorijas platība ir teju 92 tūkstoši kvadrātmetru, bet 2018. gadā pēc pārbūves tā tiks palīlināta līdz 146,43 tūkstošiem kvadrātmetru. Paralēli estrādes izbūvei tiks celta svētku nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra – elektroapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas un lietus novadīšanas tīkli Ostas prospektā un Atpūtas alejā; Janševska prospektā līdz Zaļajam teātrim; helikoptera nosēšanās laukums ārkārtas gadījumiem; jauns piebraucamais ceļš no Viestura prospektā līdz esošajiem dalībnieku autobusu stāvlaukumiem. Tiks ierīkotas jaunas dalībnieku pulcēšanās vietas, ūdens

pieslēguma vietas, papildu mobilo tualešu un izbraukumu tirdzniecības vietas gar Ostas prospektu un Atpūtas aleju. Tāpat paredzēts ar elektrību nodrošināt Ostas prospekta malu. Šobrīd tribīnēs satilpst 7510 koristi, bet 2018. gadā svētkos būs 9802 koristu vietas, no kuriem 2292 tiks izvietoti koka pagaidu tribīnēs. Savukārt skatītāju lauka jaunā platība būs 22,197 tūkstoši kvadrātmetru, kur būs nodrošinātas sēdvietas vairāk nekā 30 tūkstošiem skatītāju pašreizējo 23 tūkstošu sēdvietu vietā. Projektā plānots izveidot četrus torņus, kuri nodrošinās apgaismojumu estrādē un kuros būs radio un televīzijas pieslēguma akas. Zem jaunā skatītāju laukuma plānots izbūvēt divu līmenu telpas, kurās būs ierīkotas gan tualešu telpas, kas nodrošina 30 tūkstošu apmeklētāju vajadzības, gan platības dažādām tirdzniecības vietām, lai to radītā skaņa netraucētu koncertu akustikai. Šajā vietā būs izvietoti arī medpunktī un informācijas centrs.

PROJEKTA NOZĪMĪBA

Biedrības *Zaļās mājas* valdes loceklis Kristaps Ceplis žurnālam sniedz viedokli, ka tādās nozīmīgās, pat fundamentālās būvēs kā Mežaparka estrādē, kā arī, piemēram, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā →

pilnīgi noteikti ir jāizmanto vietējais būvmateriālu resurss. «Valsts atbildīgajām personām ir jāpatur prātā, ka pie mums ir pieejams izcīlas kvalitātes vietējās izcelmes materiāls – koks, kurš turklāt ir atjaunojams,» viņš uzsver. Kristaps Ceplis arī accentē, ka pasaulē ir ļoti liela pieredze koka izmantošanā apjomīgu būvju celtniecībā, līdz ar to tehnoloģijas neesot jāizgudro no jauna. «Protams, katrs kubikmetrs vietējā kokmateriāla, kas tiks izmantots estrādes pārbūvē, ir laba lieta, bet jāatgādina, ka Latvijā atrodas modernas CLT lielformāta koka celtniecības panelu un lielizmēra liekti līmēto koka konstrukciju ražotnes, kuru radītie produkti būtu pastiprināti jāizmanto svarīgās kultūras un citās būvēs, kas savukārt kalpotu kā vizītkarte šiem uzņēmumiem,» viņš teic. Vienlaikus Kristaps Ceplis par apsveicamu dēvē lēmumu izmantot vietējo mēbeļu ražotāju produktus estrādes telpu aprīkošanai.

Savukārt pilnsabiedrības LNK, RERE projekta direktors Valdis Koks uzsver projekta nozīmību: «Meža-

parka Lielā estrāde ir Valsts nozīmes piemineklis, un tās pārbūve mums, pieredzējušiem būvniekiem, ir liela atbildība un vienlaikus arī profesionālais izaicinājums. Šā laika posmā ir jāpaveic tehnoloģiski sarežģīts darbs (ārējo un iekšējo inženierkomunikāciju nomaiņa, jauna ceļa izbūve), kas prasa ne tikai lielus cilvēku resursus, bet arī precīzu visu darbu plānošanu. ļoti svarīgi ir plānot un organizēt ražošanas un būvniecības darbus pareizā secībā atbilstoši darbu veikšanas tehnoloģijām, kā arī neapturēt Mežaparka estrādes apkārtējās teritorijas ierasto cilvēku drošu kustību.»

MAINĪGĀS IZMAKSAS

Objekta rekonstrukcijas projekts tiks realizēts divās kārtās. Pirmajā posmā, kas būs pabeigts 2018. gadā, pārbūvēs skatītāju zonu, bet līdz 2020. gadam tiks rekonstruēta estrāde ar pārsegumu kupola formā. Pirmās kārtas izmaksas kopā ar pievienotās vērtības nodokli ir 32 miljoni eiro. Iepriekš Rīgas domes īpašuma departaments pirmās kārtas

pārbūves izmaksas lēsa 19 miljonu eiro apmērā, bet pēc piedāvājumu iesniegšanas bija redzams, ka būvnieki darbus bija gatavi veikt par 24,5 līdz 27,5 miljoniem eiro bez pievienotās vērtības nodokļa, proti, par 5 līdz teju 10 miljoniem eiro vairāk. Šīs pieredzes dēļ pastāv iespēja, ka izmaksas projekta turpmākajā gaitā varētu vēl pieaugt. Neraugoties uz izmaksu sadārdzinājumu, projekts veiksmīgi pavirzījās uz priekšu, jo iepirkuma procesā netika saņemtas sūdzības par izvēlēto būvnieku un tiesības pārbūvēt kultūrvēsturisko objektu ieguva pilnsabiedrība LNK, RERE. Pilnsabiedrībā ietilpst SIA ReRe būve, SIA LNK Construction un AS LNK Industries. Tā ir dibināta 2017. gadā. Rīgas domes īpašuma departamenta direktors Olegs Burovs iepriekš norādīja, ka no trīs pretendentiem tika noraidīts vislētākais – personu apvienība Lemminkainen. «Noraidīts pēc kvalifikācijas, kā arī tehniskā piedāvājuma. Nemot vērā, ka LNK un ReRe ir lētāks nekā trešais pretendents, viņš ir atzīts par uzvarētāju,» skaidroja Olegs Burovs. ◎

